

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

2021-2025 m. krašto apsaugos sistemai skirtos lėšos prekėms, paslaugoms ir darbams įsigyti

2026 m. birželio 17 d.

LR Seimo 2025-12-23 nutarimas Nr. XV-743

1

Ar teisiniu reguliavimu nustatytos išimties prekių, paslaugų ir darbų įsigijimams (neskelbiamos derybos, supaprastintos pirkimų procedūros ir kt.), decentralizuotai organizuotas pirkimų vykdymas, šiam procesui skirti žmogiškieji išteklių, jų kompetencijos ir kitos susijusios aplinkybės užtikrino siekį lėšas panaudoti racionaliai, efektyviai ir rezultatyviai bei išvengti tarpininkavimo, dėl kurio galimai padidėja įsigijimų kainos?

2

Ar krašto apsaugos sistemos perkančiosios organizacijos, tarp jų Gynybos resursų agentūra prie Krašto apsaugos ministerijos ir Infrastruktūros valdymo agentūra, lėšas prekių, paslaugų ir darbų įsigijimams 2021–2025 m. panaudojo teisėtai, efektyviai ir rezultatyviai?

3

Ar prekių, paslaugų ir darbų įsigijimus prižiūrinčių ir kontroliuojančių institucijų funkcijos ir atsakomybės nustatytos tinkamai ir sudaro sąlygas šioms institucijoms laiku vykdyti šių įsigijimų kontrolę ir priežiūrą?

73

**perkančiosios
organizacijos 2025 m.
pabaigoje buvo
įgalios vykdyti
pirkimus.**

98% pirkimų pagal kiekį

krašto apsaugos sistemoje 2021-2025 m. buvo vykdomi decentralizuotai.

97% pirkimų pagal vertę

krašto apsaugos sistemoje 2021-2025 m. buvo vykdomi centralizuotai.

7,2 mlrd. Eur

2021-2025 m. panaudota krašto apsaugos sistemos prekėms, paslaugoms ir darbams įsigyti.

1

Ar teisiniu reguliavimu nustatytos išimtys prekių, paslaugų ir darbų įsigijimams (neskelbiamos derybos, supaprastintos pirkimų procedūros ir kt.), decentralizuotai organizuotas pirkimų vykdymas, šiam procesui skirti žmogiškieji ištekliai, jų kompetencijos ir kitos susijusios aplinkybės užtikrino siekį lėšas panaudoti racionaliai, efektyviai ir rezultatyviai bei išvengti tarpininkavimo, dėl kurio galimai padidėja įsigijimų kainos?

Teisiniu reguliavimu nustatytos išimties prekių, paslaugų ir darbų įsigijimams (neskelbiamos derybos, supaprastintos pirkimų procedūros ir kt.), decentralizuotai organizuotas pirkimų vykdymas, šiam procesui skirti žmogiškieji ištekliai, jų kompetencijos nesudarė pakankamų prielaidų užtikrinti siekį pinigus panaudoti racionaliai, efektyviai ir rezultatyviai bei išvengti tarpininkavimo.

Krašto apsaugos sistemoje taikomas mišrus pirkimų vykdymo modelis, įskaitant decentralizuotų pirkimų vykdymą, ne visais atvejais atitinka galiojančius teisės aktus ir yra nepakankamai pagrįstas efektyvumo požiūriu.

Krašto apsaugos sistemos viešųjų pirkimų stebėseną yra fragmentiška.

Pirkimų vykdymui skiriama nepakankamai žmogiškųjų išteklių.

Pirkimų, kai taikomos išimtys, procedūroms nenumatyti minimalūs privalomi reikalavimai.

Pirkimų vykdytojams, pirkimus vykdančioms neskelbiamų derybų būdu, nenumatyta pareiga kreiptis ir į tiesioginius paslaugų teikėjus, prekių gamintojus ar oficialius jų atstovus.

Pateiktos rekomendacijos ir jų įgyvendinimo terminai

Krašto apsaugos ministerijai

✓ Peržiūrėti Lietuvos kariuomenės struktūriniais padaliniais suteiktus įgaliojimus, užtikrinant, kad savarankiško juridinio asmens statuso neturintys padaliniai vykdytų pirkimus ne kaip atskiros perkančiosios organizacijos, o kaip vienos perkančiosios organizacijos padaliniai ir tokiu būdu atitiktų Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus.	2027-06-30
✓ Užbaigti centrinių perkančių organizacijų (CPO) funkcijų integraciją KAS, aiškiai apibrėžiant institucinę atsakomybę už centralizuotus pirkimus.	2027-06-30
✓ Patvirtinti perkamų objektų įtraukimo į centralizuotai perkamų objektų sąrašą kriterijus bei tvarką.	2026-12-31
✓ Atlikti išsamų mišraus (centralizuoto ir decentralizuoto) pirkimų modelio vertinimą, pagrįstą kaštų ir naudos analize bei veiklos rodikliais ir, remiantis šio vertinimo rezultatais, aiškiai apibrėžti optimalų pirkimų organizavimo modelį.	2027-06-30

Pateiktos rekomendacijos ir jų įgyvendinimo terminai

Krašto apsaugos ministerijai

✓ Konsoliduoti pirkimų duomenų valdymą ir užtikrinti sąsajas su kitomis pirkimų valdymui aktualiomis informacinėmis sistemomis.	2027-06-30
✓ Nustatyti rodiklius, leidžiančius sistemingai matuoti ir vertinti decentralizuotų viešųjų pirkimų sistemos efektyvumą pagal laiko ir kainos kriterijus, o centralizuotų - pagal kainos kriterijų.	2026-12-31
✓ Parengti ir įgyvendinti veiksmų planą viešųjų pirkimų vertinimo rodiklių pasiekimui gerinti.	2027-03-31
✓ Nustatyti minimalius privalomus reikalavimus, apimančius sprendimų priėmimo procesą bei jų kontrolės priemones, pirkimams, kuriems netaikomi Viešųjų pirkimų ir Viešųjų pirkimų atliekamų gynybos ir saugumo srityje įstatymų reikalavimai.	2027-06-30
✓ Nustatyti pareigą pirkimų vykdytojams vykdant neskelbiamų derybų procedūras kreiptis ir į tiesioginius gamintojus bei paslaugų teikėjus ar oficialius jų atstovus.	2026-12-31

2

Ar krašto apsaugos sistemos perkančiosios organizacijos, tarp jų Gynybos resursų agentūra prie Krašto apsaugos ministerijos ir Infrastruktūros valdymo agentūra, lėšas prekių, paslaugų ir darbų įsigijimams 2021–2025 m. panaudojo teisėtai, efektyviai ir rezultatyviai?

Krašto apsaugos sistemos perkančiosios organizacijos, pinigus prekių, paslaugų ir darbų įsigijimams 2021-2025 m. audito metu vertintais atvejais panaudojo rezultatyviai, tačiau ne visuomet laikantis teisės aktų nuostatų. Pirkimų planavimo procesas gali sudaryti prielaidas neefektyviam pinigų panaudojimui.

83%

(10 iš 12) atrinktų vertinti perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų planai metų eigoje reikšmingai padidėjo (daugiau nei 15 proc.).

47%

(17 iš 36) atrinktų vertinti viešųjų pirkimų nustatyti didelės ir (ar) vidutinės reikšmės neatitikimai teisės aktų reikalavimams.

Pateikta rekomendacija ir jos įgyvendinimo terminas

Krašto apsaugos ministerijai

- ✓ Peržiūrėti taikomas viešųjų pirkimų kontrolės priemones ir užtikrinti jų veiksmingumą atliekant rinkos tyrimus, parenkant pirkimo būdą ir skaidant pirkimus, rengiant pirkimo dokumentus, vykdant pirkimus, sudarant sutartis ir prižiūrint jų vykdymą, taip pat valdant interesų konfliktus. 2026-12-31

3

Ar prekių, paslaugų ir darbų įsigijimus prižiūrinčių ir kontroliuojančių institucijų funkcijos ir atsakomybės nustatytos tinkamai ir sudaro sąlygas šioms institucijoms laiku vykdyti šių įsigijimų kontrolę ir priežiūrą?

Prekių, paslaugų ir darbų įsigijimus prižiūrinčių ir kontroliuojančių institucijų funkcijos ir atsakomybės nustatytos, tačiau jų įgyvendinimas yra fragmentiškas ir nepakankamas.

Viešųjų pirkimų tarnybos atlikti prevenciniai patikrinimai ir pirkimų vertinimai krašto apsaugos sistemoje sudarė apie 2 proc. visų jos atliktų vertinimų ir patikrinimų.

Atsakingi asmenys (struktūriniai padaliniai) pasirinktose vertinti perkančiosiose organizacijose prevencinės kontrolės funkcijas vykdė fragmentiškai, nes vertino ne visus į rizikingų pirkimų sąrašus įtrauktus viešuosius pirkimus ir ne visuomet teikė išvadas dėl viešųjų pirkimų procedūrų tobulinimo.

Pateikta rekomendacija ir jos įgyvendinimo terminai

Krašto apsaugos ministerijai

- ✓ Užtikrinti, kad perkančiosiose organizacijose būtų faktiškai atliekama į rizikingų pirkimų sąrašus įtrauktų pirkimų prevencinė kontrolė ir kasmet teikiamos išvados dėl procedūrų tobulinimo. 2026-12-31

AČIŪ UŽ DĒMESĪ!